

Pınar AKSAKAL AYDIN

**İNSAN HAKLARI
AÇISINDAN ENERJİYE
ERİŞİM KAVRAMI**

onikilevha
KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK KİMLİK

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ENERJİYE ERİŞİM KAVRAMININ TARİHSEL ÇERÇEVESİ

1.1. 2015 Yılı Öncesi.....	8
1.1.1. 2000 Yılı ve Sonrası için Çevresel Perspektif.....	8
1.1.2. Gündem 21 Belgesi'nin İleriye Dönük Uygulanması İçin Program	9
1.1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Dokuzuncu Oturma Raporu	10
1.1.4. Johannesburg Beyanı ve Uygulama Planı.....	14
1.1.5. Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu On Dördüncü Oturma Raporu	15
1.1.6. Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu On Beşinci Oturma Raporu	17
1.1.7. Uluslararası Herkes İçin Sürdürülebilir Enerji Yılı.....	19

1.1.8. Rio Zirvesi +20	20
1.1.9. BM Herkes İçin Sürdürülebilir Enerji On Yılı	21
1.2. 2015 Yılı Sonrası	22
1.2.1. 2015 Yılı BM Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı	22
1.2.2. Addis Ababa Eylem Gündemi	28
1.2.3. Küresel Yedinci Sürdürülebilir Kalkınma Amacı Konferansı 30	
1.2.4. New York Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi	33
1.3. Değerlendirme	34

İKİNCİ BÖLÜM

ENERJİYE ERİŞİM KAVRAMININ

KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ VE ÖNEMİ

2.1. Enerji Erişim Kavramının Teknik Olarak İçeriği	39
2.1.1. Enerji ve İklim Değişikliği Danışma Grubu'nun 28 Nisan 2010 tarihli Rapor ve Tavsiyesi	40
2.1.2. Global İzleme Çerçeve Belgesi	40
2.1.3. Enerjiye Erişim 2017 Görünümü Raporu	42
2.1.4. Bağlantıların Ötesinde Yeniden Tanımlanan Erişim Kavramı Raporu	43
2.1.5. Yoksulların Enerji Manzarası Raporu	45
2.1.6. Değerlendirme	46
2.2. Enerjiye Erişim Kavramının Önemi	48
2.2.1. Ekonomik Kalkınma Açısından	48
2.2.2. Haneler Açısından	51
2.2.2.1. Yoksulluğun Azaltılması	52
2.2.2.2. Eğitim	54
2.2.2.3. Sağlık	55
2.2.2.4. Kadınların Güçlenmesi	56
2.2.3. Değerlendirme	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ENERJİYE ERİŞİM KAVRAMININ HUKUKSAL ÇERÇEVESİ VE SU HAKKI İLE İLİŞKİSİ

3.1. Birleşmiş Milletler ve Bölgesel Düzenlemeler Açısından Enerjiye Erişim Kavramı	59
3.1.1. Birleşmiş Milletler Düzenlemeleri	60
3.1.1.1. BM Şartı	60
3.1.1.2. Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi	61
3.1.1.3. Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	62
3.1.1.4. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	65
3.1.1.5. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Uluslararası Sözleşmesi	70
3.1.1.6. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme	73
3.1.1.7. Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme	75
3.1.1.8. Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme	76
3.1.1.9. Değerlendirme	77
3.1.2. Bölgesel Düzenlemeler ve Türkiye Örneği	79
3.1.2.1. Bölgesel Düzenlemeler	79
3.1.2.1.1. Amerikan Devletleri Örgütü	79
3.1.2.1.2. Afrika Birliği	81
3.1.2.1.3. Avrupa Birliği	82
3.1.2.1.4. Avrupa Konseyi	86
3.1.2.2. Türkiye'deki Mevcut Durum	90
3.2. Enerjiye Erişim Kavramının Su Hakkıyla İlişkisi	94
3.2.1. Enerjiye Erişim ve Suya Erişim Kavramlarının Birlikte Ele Alındığı Belgeler	95
3.2.2. Suya Erişim Konusunu Açıkça Düzenleyen Sözleşmeler	97

3.2.3. Suyun Bir İnsan Hakkı Olarak Tanınması Süreci	98
3.2.3.1. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi'nin 15 No'lu Genel Yorumu	98
3.2.3.2. 64/292 Sayılı BM Genel Kurul Kararı	102
3.2.3.3. 15/9 Sayılı İnsan Hakları Konseyi Kararı	104
3.2.4. Değerlendirme	104
3.3. Enerjiye Erişim Hakkının Konusu ve Unsurları	105
3.3.1. Hakkın Konusu	108
3.3.2. Hakkın Unsurları.....	108
3.3.2.1. Erişim	109
3.3.2.2. Enerji Hizmetleri.....	110
3.3.2.3. Maddi Olarak Karşılabilir Enerji Hizmetleri.....	111
3.3.2.4. Güvenilir Enerji Hizmetleri.....	112
3.3.2.5. Modern Enerji Hizmetleri.....	114
3.4. Hakkın Yararlanıcısı, Yükümlüsü ve Güvenceleri	115
3.4.1. Hakkın Yararlanıcısı.....	116
3.4.2. Hakkın Yükümlüsü	117
3.4.2.1. Devletler	117
3.4.2.2. Özel Hukuka Tabi Tüzelkişiler	119
3.4.3. Hakkın Güvenceleri	121
3.4.3.1. Enerji Bağlantısının Sağlanması	121
3.4.3.2. Enerji Bağlantısının Güvenilir Olması.....	121
3.4.3.3. Enerjinin Uygun Fiyatlı Olması	122
SONUÇ	123
KAYNAKÇA	129